

EFOP-2.2.0-16-2016-00008

PSZICHIÁTRIAI ÉS ADDIKTOLÓGIAI GONDOZÓHÁLÓZAT FEJLESZTÉSE

SZOCIOTERÁPIA

Orvosi továbbképzés tananyaga

**SZERZŐ:
ISTVÁN ZALÁN**

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Mentális képességeikben korlátozott emberek elsődleges célja, hogy olyan szociális szerepeket tölthessenek be, amelyek emelik az életminőségüket.

A SZOCIOTERÁPIA LÉNYEGE

A szocioterápia önálló gyógyító módszer sajátos elméleti alappal és célkitűzéssel.

A rehabilitáció legfőbb eszköze!

A SZOCIOTERÁPIÁK HATÁSAI

- Érzelmeket kelt
- Elvonja a figyelmet a kórfolyamatról
- Szélesíti az érdeklődést
- Új szokások kialakításával rendezettebbé teszi a viselkedést
- Gyakoroltatja a képességeket
- Javítja a megmaradt lelki működések
- Javítja a kognitív funkciókat
- Sikerélményt nyújt
- Fejleszti a személyiséget
- A teljesítmény növeli az önbizalmat

- Szociális készségek fejlesztése: egy hatékony módszer a szkizofréniával élő betegek rehabilitációjában
- A **szociális kompetencia** az egyénnek az a képessége, hogy a szociális elvárások és személyes igényei között elfogadható kompromisszumot kössön.

- A szkizofrénia tünetei rendkívüli módon megnehezítik a páciensek szociális életét, ezáltal a környezethez való alkalmazkodást.

- A hatékony kommunikáció fontos erőforrása a gyógyulásnak.

- A felépüléshez komplex terápiára van szükség. A rehabilitációs kezelés egyik legfontosabb eleme a szociális készség tréning.

SZOCIÁLIS KÉSZSÉGEK TRÉNINGJE

- Kommunikációs tréning
- Problémamegoldó tréning
- Asszertív tréning
- Pszichoedukáció
- Mindennapi élettevékenységek programjai

LEGGYAKRABBAN HASZNÁLT SZOCIÁLIS KÉSZSÉGEK

- Szemkontaktus fenntartása
- Testtartás
- Szociális távolság
- Mimika
- Hang intonációjának változtatása
- Kommunikáció elkezdése-fenntartása-lezárása

ALAP TÁRSALGÁSI KÉSZSÉGEK

- Verbális és non-verbális kommunikációs készségek kialakítása
- Barátságos beszélgetés indítása
- Barátságos beszélgetés fenntartása
- Beszélgetés kellemes lezárása
- A készségek egyesítése

Affiliatív készségek

Barátkozás
Családi élet
Templom
Szórakozás
Szabadidős
tevékenység
Csapatsportok

Gyakorlati készségek

Alapvető szükségletek
Vásárlás
Munkavégzés
Banki ügyintézés
Közlekedés
Iskola

GONDOZÓI SPECIFIKUM

- Képzésszerűen, modulokban zajlik.
- 45 percesek az ülések, heti egy alkalommal.
- Zárt csoportban, összesen 6-8 foglalkozás.
- 6-8 beteg alkot egy csoportot.
- 2 csoportvezető irányítása mellett (terapeuta – koterapeuta).

TEMATIKA

1. Figyelmet koncentráló készségek:

- Hogyan maradj a témánál?
- Mit tegyél, ha nem érted a beszélgetőtársad?

2. Magabiztosságot erősítő készségek:

- Kérések visszautasítása
- Reklamáció, panasztétel
- Válasz a panaszra, reklamációra
- A düh kimutatása
- Információkérés
- A bizonytalanságérzés megosztása
- Válasz kéretlen tanácsra

3. Konfliktuskezelés segítése:

- Véleménykülönbség veszekedés nélkül
- Válasz hamis vádakra
- Kompromisszum és tárgyalás

TERÁPIÁS TERV

- Fokozatosság
- Rövid távú célok → Hosszú távú célok
- Sorrendiség
- Pozitív megerősítő visszajelzések

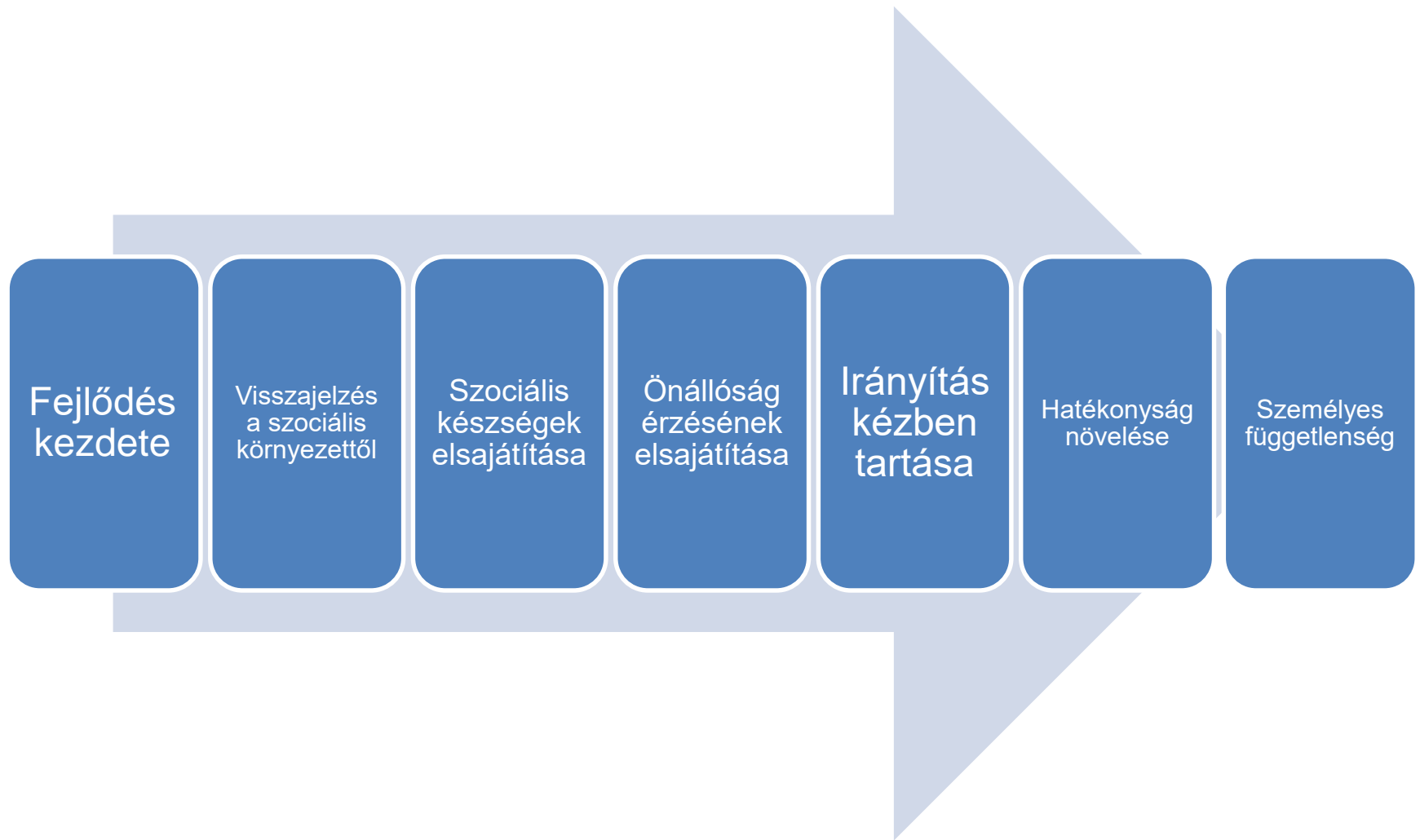
Egy konkrét példa:

**Kérések visszautasítása, avagy
hogyan mondjunk NEM-et!**

A TÉMAKÖRÖK FELDOLGOZÁSÁNAK METÓDUSA

- A. Racionalizálás
- B. Az adott készség fejlesztésének lépései
- C. Szituációs játékok
- D. Kivételek, melyekre különös figyelmet
érdemes fordítani

FEJLŐDÉS SZAKASZAI

JAVASLATOK

- Tartsuk szem előtt az időkeretet.
- A példákat minden esetben a páciensek hozzák. (Mi az, ami nehézséget okoz számukra?)
- Csapatjátékokkal színesítsük a foglalkozást. (szójátékok, mozgásos feladatok)
- Megbeszéléssel zárjuk a csoportot.
- Adjunk házi feladatot.

TAPASZTALATOK

- A csoport kb. 2 hónap után „kifulladás”, a tagok elvesztik a motivációjukat.
- Az esetlegesen újonnan érkezők nem tudják felvenni a foglalkozás ritmusát.
- Az érdemi munkát nehezítheti egy-egy páciens túlzó dominanciája.
- A foglalkozás időpontját érdemes a beteg egyéb gondozói megjelenéséhez hangolni.

A CSOPORTVEZETŐK FELADATAI

- Felméri a beteg szükségleteit, képességeit
- Aktivizálja a beteget
- Szabályokat alakít ki
- Visszajelzéseket ad
- Személyesen bevonódik
- Foglalkozás megszervezése
- Teljesítmény növelése
- Fokozatosság elvének szem előtt tartása
- Páciens aktív és felelős részvételével az egyénre szabott célkitűzések meghatározása

FONTOS A CSOPORTVEZETŐK RÉSZÉRŐL

- empátia
- pozitív megerősítő attitűd
- kritika kerülése
- megfelelő helyzetelemzés
- páciensek aktivitásának serkentése
- a szituációk közelítése a betegek konkrét mindennapjaihoz
- figyelemfelhívás a kongruens viselkedésre

SZOCIÁLIS KÉSZSÉGEKET FEJLESZTÉSÉNEK EREDMÉNYESSÉGÉT AKADÁLYOZÓ TÉNYEZŐK

- A gondolkodás zavara, pl. inkoherencia
- Súlyos kognitív zavarok
- Negatív tünetek
- Szociális teljesítményszorongás
- Személyes célok azonosításának nehézségei
- A rehabilitációhoz való negatív hozzáállás

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE